

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

25 Aralık 2025

Tarih

Sayı

15836

38366

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 24.12.2025

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

Şırnak ili Silopi ilçesinde, İl Özel İdaresi tarafından işletilen Tır Parkı ve kantar hizmetlerine ilişkin ücretler, 2022–2026 yılları arasında olağan dışı, ölçüsüz ve kamuoyunda ciddi tepkilere yol açacak biçimde artırılmıştır.

Resmî duyurulara göre; 2022 yılında 65 TL olan araç park ücreti 01.01.2026 tarihi itibarıyla 1.000 TL'ye, 25 TL olan kantar tartım ücreti ise 380 TL'ye yükseltilmiştir.

Bu artışlar, üç yıl gibi kısa bir sürede yaklaşık %1400'ü aşan oranlara ulaşmıştır. Yapılan artışların “yeniden değerlendirme oranı” gerekçesiyle açıklandığı görülmekle birlikte, söz konusu oranların kamuoyuna yansıyan resmî yeniden değerlendirme oranlarıyla örtüşmediği ve bu gerekçenin hukuken tartışmalı olduğu açıktır.

Habur Sınır Kapısı hattında faaliyet gösteren tır şoförleri ve nakliyeciler; akaryakıt, bakım, sigorta, otoyol, köprü ve ceza maliyetleri nedeniyle zaten ağır bir ekonomik baskı altındayken, kamu eliyle sunulan tır parkı ve kantar hizmetlerinin bu denli fahiş biçimde fiyatlandırılması sınır ticaretini, lojistik faaliyetleri ve bölge ekonomisini olumsuz etkilemektedir.

Anayasa'nın 2'nci maddesinde yer alan sosyal hukuk devleti ilkesi, 5'inci maddesinde devlete yüklenen temel görevler ve 73'üncü maddesinde düzenlenen mali yükümlülüklerin kanuniliği ilkesi uyarınca; kamu gücü kullanılarak sunulan hizmetlerde ücret ve benzeri bedellerin ölçülü, hakkaniyetli, şeffaf ve kamu yararına uygun olması zorunludur. Ayrıca Anayasa'nın 125'inci maddesi gereği idarenin her türlü eylem ve işlemi yargı denetimine tabidir.

İl Özel İdareleri, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında kamu kaynağı kullanan ve Sayıştay denetimine tabi idareler olup; bu idareler üzerindeki idari vesayet ve gözetim yetkisi İçişleri Bakanlığı'na aittir. Bu çerçevede, söz konusu ücret artışlarının hukuka uygunluğu, kamu zararı doğurup doğurmadığı ve elde edilen gelirlerin kullanım şeklinin denetlenmesi zorunlu hale gelmiştir.

Bu bağlamda;

1. Şırnak ili Silopi ilçesinde İl Özel İdaresi'ne bağlı Tır Parkı ve kantar hizmetleri hangi kanun ve ikincil mevzuat hükümleri çerçevesinde işletilmektedir? 2022–2026 yılları arasında Tır Parkı ve kantar ücretlerine yapılan artışların yıllar itibarıyla oranları nelerdir?
2. Araç park ücretinin 65 TL'den 1.000 TL'ye, kantar ücretinin 25 TL'den 380 TL'ye çıkarılmasına dayanak teşkil eden İl Genel Meclisi kararları hangileridir? Bu kararların tarih ve sayıları nedir?

3. Söz konusu artışların “yeniden değerlendirme oranı”na dayandırıldığı ifade edilmektedir. Hangi yıl için hangi yeniden değerlendirme oranı esas alınmıştır? Hesaplama yöntemi nedir?
4. Resmî yeniden değerlendirme oranları dikkate alındığında, %1400’ü aşan bu artışlar hangi somut maliyet, hizmet veya yatırım artışı gerekçeleriyle açıklanmaktadır?
5. Tır Parkı ve kantar hizmetlerinden 2022, 2023, 2024 ve 2025 yıllarında elde edilen toplam gelir ne kadardır? Bu gelirler İl Özel İdaresi bütçesinde hangi kalemlerde kullanılmıştır? Bu gelirler kapsamında Tır Parkı sahasında hangi somut yatırımlar ve hizmet iyileştirmeleri yapılmıştır?
6. Kantarların teknik yeterliliği, kalibrasyon işlemleri ve denetimleri hangi kurumlar tarafından, hangi tarihlerde gerçekleştirilmiştir?
7. Söz konusu gelir ve harcamalar Sayıştay tarafından denetlenmiş midir? Denetlenmişse, denetim raporlarında bu ücret artışlarına ilişkin tespit, eleştiri, kamu zararı veya mevzuata aykırılık bulguları yer almış mıdır?
8. Sayıştay raporlarında kamu zararı veya mevzuata aykırılık tespiti bulunması halinde, sorumlular hakkında hangi idari veya mali işlemler tesis edilmiştir?
9. İçişleri Bakanlığı olarak, İl Özel İdaresi’nin bu uygulamalarına ilişkin idari vesayet ve denetim yetkisi kapsamında herhangi bir inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır?
10. Habur hattında çalışan tır şoförleri ve nakliyecilerden gelen yoğun şikâyetler dikkate alınarak, bu ücretlerin makul ve ölçülü seviyelere çekilmesine yönelik Bakanlığınızca planlanan bir düzenleme veya müdahale bulunmakta mıdır?
11. Şırnak ili Silopi ilçesinde İl Özel İdaresi tarafından tır parkı ve kantar hizmetleri kapsamında tahsil edilen bedeller; vergi, harç veya benzeri bir mali yükümlülük niteliğinde midir, yoksa kamu hizmeti karşılığı alınan ücret/tarife bedeli olarak mı değerlendirilmektedir?
12. Bu bedellerin belirlenmesinde hangi açık kanuni düzenleme esas alınmıştır? Yeniden değerlendirme oranının, bu nitelikteki ücretlere uygulanmasını mümkün kılan açık bir yasal dayanak bulunmakta mıdır?
13. Tır parkı ve kantar ücretlerinin belirlenmesinde; maliyet unsurları, işletme giderleri ve yapılan yatırımları gösteren somut bir mali analiz veya hesap cetveli hazırlanmış mıdır?